

1) XXVIII 17-21 il ragionamento di Anon.

Vindic. 1 (Wellmann 208, r. 19 ss.) **summum quicquam ex summo fieri necesse est.**

summum est autem semen ex omnibus in nobis liquoribus, summus est sanguis. semen igitur ex sanguine generatur.

Arist. PA 665b 15-21

Ἡ δὲ καρδία τῶν φλεβῶν ἀρχή· φαίνονται γὰρ ἐκ ταύτης οὔσαι καὶ οὐ διὰ ταύτης, καὶ ἡ φύσις αὐτῆς φλεβώδης ὡς ὁμογενοῦς οὔσης. Ἔχει δὲ καὶ ἡ θέσις αὐτῆς ἀρχικὴν χώραν· περὶ μέσον γάρ, μᾶλλον δ' ἐν τῷ ἄνω ἢ κάτω καὶ ἔμπροσθεν ἢ ὀπίσθεν· **ἐν τοῖς γὰρ τιμιωτέροις τὸ τιμιώτερον καθίδρυκεν ἡ φύσις**, οὐ μὴ τι κωλύει μεῖζον.

2) le arterie contengono sangue e pneuma, ma pneuma in misura maggiore (XXVIII 15 ss.)

Anon. Brux. 44 (= Vindicianus, Wellmann, Fragmente, p. 234.8-14) «quod et pericardia habet (scil. cor) ventris, id est receptacula sanguinis et spiritus singulis in partibus secundum aures, nunc ex venis promere sanguinem nunc ex arteria spiritum, ut graece dicimus ἀρτηρία μικρὸν μὲν <τὸ> αἷμα, πολὺ δὲ τὸ πνεῦμα, αἱ δὲ φλέβες πολὺ ἔχουσι <τὸ> αἷμα, μικρὸν δὲ τὸ πνεῦμα, id est arteria multum habet spiritum et modicum sanguinem, venae autem multum habent sanguinem et modicum spiritum».

Cfr. anche [Gal.] *Def. XIX* 364, 4-5 Αἷμά ἐστι θερμὸν καὶ ὑγρὸν ἐν ταῖς φλεψὶ πλεῖον, ἐν ἀρτηρίασις ὀλιγώτερον, ἐξ οὗ τὸ ζῶον τρέφεται

3) XXIX 34 ss. οἰκεῖον- ἀλλότριον

Arist. *Problemata* 866b19 ss.: Διὰ τί ὁ ἰδρῶς ἀλμυρὸς; ἢ διότι γίνεται ὑπὸ κινήσεως καὶ θερμότητος ἀποκρινούσης ὅσον **ἀλλότριον** ἔνεστιν ἐν τῇ προσφύσει τῆς τροφῆς πρὸς αἷμα καὶ σάρκα; τοῦτο γὰρ τάχιστα ἀφίσταται διὰ τὸ μὴ **οἰκεῖον** εἶναι καὶ ἔξω ἐξικμάζει. ἀλμυρὸς δ' ἐστὶ διὰ τὸ τὸ γλυκύτατον καὶ κουφότατον εἰς τὸ σῶμα ἀνηλωθεῖν, τὸ δ' **ἀλλοτριώτατον καὶ ἀπεπτότατον** ἀπολύεσθαι. τὸ τοιοῦτον δ' ἐν μὲν τῇ κάτω ὑποστάσει οὔρον καλεῖται, ἐν δὲ σαρκὶ ἰδρῶς· ἄμφω δ' ἀλμυρὰ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

4) dossografia sulla formazione dell'urina

Gal. *Nat. Fac.* II 31-32? Cfr. Gal. *Nat. fac.* I 13 (II 31 ss. K.) πῶς οὖν εἰς τὴν κύστιν τῷ λόγῳ παράγει τὸ οὔρον, ἄξιον ἀκοῦσαι καὶ θαυμάσαι τὰνδρὸς τὴν σοφίαν, ὅς καταλιπὼν οὕτως εὐρείας ὁδοὺς ἐναργῶς φαινομένας ἀφανεῖς καὶ στενάς καὶ παντάπασιν ἀναισθητοὺς ὑπέθετο. βούλεται γὰρ εἰς ἀτμοὺς ἀναλυόμενον τὸ πινόμενον ὑγρὸν εἰς τὴν κύστιν διαδίδοσθαι κάπειτ' ἐξ ἐκείνων αὐθις ἀλλήλοισι συνιόντων οὕτως ἀπολαμβάνειν αὐτὸ τὴν ἀρχαίαν ἰδέαν καὶ γίνεσθαι πάλιν ὑγρὸν ἐξ ἀτμῶν ἀτεχνῶς ὡς περὶ σπογγίᾳς τινος ἢ ἐρίου τῆς κύστεως διανοούμενος, ἀλλ' οὐ σῶματος κτλ.